

MEKHILTA D'RABBI ISHMAEL BO -

MASEKHTA D'PISCHA PORTION I

You may say: There are three sons. One sought the honor of the father and the honor of the son. One sought the honor of the father and not the honor of the son. One sought the honor of the son and not the honor of the father. Jeremiah sought the honor of the father and the honor of the son; as it is said: "We have sinned and rebelled, Thou hast not forgiven" (Lam 3:42). Therefore, he received a double portion of prophecy, as it is said: "And much else was added" (Jer 36:32). Elijah sought the honor of the father and the not honor of the son; as it is said: "I have been very zealous for the Lord, the God of Hosts, etc." (1 Kgs 19:14). What is said there. . . I do not desire your prophecy. Jonah sought the honor of the son and not the honor of the father; as it is said: "And Jonah arose to flee, etc." (Jonah 1:3), what is said there: (Jonah 3:1). . . a second time he spoke with him, but not a third."

מכילתא דרבי ישמעאל בא -

מסכתא דפסחא פרשה א

נמצאת אתה אומר שלשה בנים הם אחד תבע כבוד האב וכבוד הבן. ואחד תבע כבוד האב ולא כבוד הבן. ואחד תבע כבוד הבן ולא בכבוד האב. ירמיה תבע כבוד האב וכבוד הבן שנאמר נחנו פשענו ומרינו אתה לא סלחת (איכה ג מב) לכך נכפלה נבואתו שנאמר ועוד נוסף עליהם דברים (ירמיה לו לב) אליהו תבע כבוד האב ולא כבוד הבן שנאמר קנא קנאתי ליי' אלהי צבאות וגו' (מלכים א' יט י) ומה נאמר שם ויאמר ה' אליו לך שוב לדרכך מדברה דמשק וגומר ואת יהוא בן נמשי תמשח למלך על ישראל ואת אלישע בן שפט תמשח לנביא תחתך שאין תלמוד לומר לנביא תחתך אלא שאי איפשי בנבואתך. יונה תבע כבוד הבן ולא כבוד האב [שנאמר ויקם יונה לברוח וגו' מה כתיב] ויהי דבר יי' אל יונה שנית לאמר (יונה ג א) שנית נדבר עמו לא שלישי.

MEKHILTA D'RABBI ISHMAEL BO -

MASEKHTA D'PISCHA PORTION XVIII

You find that you have to say: There are four types of sons: the wise, the simpleton, the wicked, and the one who does not know enough ask. The wise-what does he say? "What mean the testimonies statutes and the ordinances which the Lord our God hath commanded you?" (Deut 6:20). You explain to him, in turn, the laws of the Passover, and tell him that the company is not to disband immediately after partaking of the paschal lamb The simpleton-what does he say? "What is this?" And thou shalt say unto him: "By strength of hand the Lord brought us out from Egypt, from the house of bondage." The wicked one-what does he say? "What mean ye by this service?" (Exod 12:26). Because he excludes himself from the group, do thou also exclude him from the group, and say unto him: "It is because of that which the Lord did for me" (Exod 13:8)-for me, but not for you. "Had you been there, you would not have been redeemed." As for him who does not know enough to ask, you should begin and explain to him. For it is said: "And thou shalt tell thy son in that day" (Exod 13:8).

מכילתא דרבי ישמעאל בא -

מסכתא דפסחא פרשה יח

נמצאת אומר ארבעה בנים הם אחד חכם ואחד רשע ואחד תם ואחד שאינו יודע לשאול. חכם מה הוא אומר מה העדות והחוקים והמשפטים אשר צוה ה' אלהינו אותנו אף אתה פתח לו בהלכות הפסח אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן. רשע מה הוא אומר מה העבודה הזאת לכם ולא לפי שהוציא את עצמו מן הכלל וכפר בעיקר אף אתה הקהה את שיניו ואמור לו בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים (שמות יג ח) לי ולא לך אלו היית שם לא היית נגאל. תם מה הוא אומר מה זאת ואמרת אליו בחוזק יד הוציאנו ה' ממצרים מבית עבדים. ושאינו יודע לשאול את פתח לו שנא' והגדת לבנך ביום ההוא וגו'. ד"א מה העדות והחוקים ר' אליעזר אומר מנין אתה אומר שאם היתה חבורה של חכמים או של תלמידים שצריכים לעסוק בהלכות פסח עד חצות לכך נאמר מה העדות וגו'.

(10) Four characters in men. He who says: mine is mine and yours is yours, (this) is an average character; and some say, (this) is a character of Sodom. (He who says,) mine is yours and yours is mine, is vulgar; mine is yours (and yours is yours), pious; yours is mine and mine is mine, wicked.

(11) Four (characters) in dispositions. Easy to provoke and easy to appease, his recompense is cancelled by his loss; hard to provoke and hard to appease, his loss is cancelled by his recompense; hard to provoke and easy to appease, pious; easy to provoke and hard to appease, wicked.

(12) Four characters in scholars. Hastening to hear and hastening to lose, his recompense is cancelled by his loss; hard to hear and hard to lose, his loss is cancelled by his gain; hastening to hear and hard to lose, wise; hard to hear and hastening to lose, this is an evil lot.

(13) Four characters in almsgivers. He who wants that he should give but not that others should give, his eye is evil towards the things of others; (that) others should give but that he should not give, his eye is evil towards his own; (that) he should give and others should give, pious; (that) he should not give and others should not give, wicked.

(14) Four characters in study-house goers. He who goes but practises not, the recompense for going is in his hand; he who practises but goes not, the recompense for practice is in his hand; he who goes and practises, pious; he who goes not and practises not, wicked.

(15) Four characters in sitters before the sages: a sponge, a funnel, a strainer, and a sieve. A sponge which sponges up everything; a funnel which takes in here and lets out there; a strainer which lets out the wine and collects the dregs; a sieve which lets out the coarse flour and collects the fine flour.

(י) ארבע מדות באדם. האומר שלי שלי ושליך שליך, זו מדה בינונית. ויש אומרים, זו מדת סדום. שלי שליך ושליך שליך, עם הארץ. שלי שליך ושליך שליך, חסיד. שלי שלי ושלי ושליך שלי, רשע:

(יא) ארבע מדות בדעות. נוח לזכות ונוח לרעות, יצא שכרו בהפסדו, קשה לזכות וקשה לרעות, יצא הפסדו בשכרו קשה לזכות ונוח לרעות חסיד. נוח לזכות וקשה לרעות רשע:

(יב) ארבע מדות בתלמידים. מהר לשמוע ומהר לאבד, יצא שכרו בהפסדו. קשה לשמוע וקשה לאבד, יצא הפסדו בשכרו. מהר לשמוע וקשה לאבד, חכם. קשה לשמוע ומהר לאבד, זה חלק רע:

(יג) ארבע מדות בנותני צדקה. הרוצה שיתן ולא יתנו אחרים, עינו רעה בשל אחרים. יתנו אחרים והוא לא יתן, עינו רעה בשלו. יתן ויתנו אחרים, חסיד. לא יתן ולא יתנו אחרים, רשע:

(יד) ארבע מדות בהולכי לבית המדרש. הולך ואינו עושה, שכר הליכה בידו. עושה ואינו הולך, שכר מעשה בידו. הולך ועושה, חסיד. לא הולך ולא עושה, רשע:

(טו) ארבע מדות ביושבים לפני חכמים. ספוג, ומשפך, משמרת, ונפה. ספוג, שהוא סופג את הכל. משפך, שמכניס בזה ומוציא בזה. משמרת, שמוציאה את היין וקולטת את השמרים. ונפה, שמוציאה את הקמח וקולטת את הסלת:

Another exposition: THE FRUIT OF THE HADAR TREE symbolises Israel; just as the ethrog has taste as well as fragrance, so Israel have among them men who possess learning and good deeds. BRANCHES OF PALM-TREES, too, applies to Israel; as the palm-tree has taste but not fragrance, so Israel have among them such as possess learning but not good deeds. AND BOUGHS OF THICK TREES (ib.) likewise applies to Israel; just as the myrtle has fragrance but no taste, so Israel have among them such as possess good deeds but not learning. AND WILLOWS OF THE BROOK also applies to Israel; just as the willow has no taste and no fragrance, so Israel have among them people who possess neither learning nor good deeds. What then does the Holy One, blessed be He, do to them? To destroy them is impossible. But, says the Holy One, blessed be He, let them all be tied together in one band and they will atone one for another. If you have done so [says God], then at that instant I am exalted. Hence it is written, It is He that buildeth His upper chambers in the heaven (Amos IX, 6). When is He exalted? What time they are made into one band; as it says, When He hath founded His band upon the earth (ib.). Accordingly Moses exhorts Israel: AND YE SHALL TAKE YOU ON THE FIRST DAY THE FRUIT, etc.

ד"א פרי עץ הדר אלו ישראל מה אתרוג זה יש בו טעם ויש בו ריח כן ישראל יש בהם בני אדם שיש בהם תורה ויש בהם מעשים טובים כפות תמרים אלו ישראל מה התמרה הזו יש בו טעם ואין בו ריח כן הם ישראל יש בהם שיש בהם תורה ואין בהם מעשים טובים וענף עץ עבות אלו ישראל מה הדס יש בו ריח ואין בו טעם כן ישראל יש בהם שיש בהם מעשים טובים ואין בהם תורה וערבי נחל אלו ישראל מה ערבה זו אין בה טעם ואין בה ריח כן הם ישראל יש בהם בני אדם שאין בהם לא תורה ולא מעשים טובים ומה הקדוש ברוך הוא עושה להם לאבדן אי אפשר אלא אמר הקדוש ברוך הוא ויקשרו כולם אגודה אחת והן מכפרין אלו על אלו ואם עשיתם כן אותה שעה אני מתעלה הה"ד (עמוס ט) הבונה בשמים מעלותיו ואימתי הוא מתעלה כשהן עשויין אגודה אחת שנאמר (שם/עמוס ט') ואגודתו על ארץ יסדה לפיכך משה מזהיר לישראל ולקחתם לכם ביום הראשון.